

Kommittén för social trygghet, möte den 8 juni 2020

Distansmöte

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Genomgång av mötet 1/2

- 09:00 1. Mötet öppnas
- 09:05 2. Korta presentationer
- 09:30 3. Godkännande av protokollet från föregående möte (Bilaga 1)
- 09:35 4. Upprättande av ett nytt kommittéväsande (Bilaga 2)
- 09:50 5. Kommitténs kommunikation
- 10:00 6. Kommitténs öppna och gemensamma kunskapsunderlag

- 10:15 7. DISKUSSION I

- 10.45 PAUS

Genomgång av mötet 2/2

10:55 8. Problemen med den sociala tryggheten: Sammandrag av förhandsuppgifter (Bilagorna 3 och 4)

11:10 9 DISKUSSION II

11:40 10. Höstens möten och seminarier: Presidiets förslag

11:45 11. Ersättarnas deltagande (Bilaga 5)

11:50 12. Tiimeri-arbetsvyerna

11:55 13. Övriga ärenden

12:00 14. Mötet avslutas

PREENTERING

Upprättande av ett nytt kommittéväsende

Pasi Moisio

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**”Vi håller inte på att inleda ett stort reformprojekt,
utan vi skapar en nytt kommittéväsände”**

Mål

- Se över den sociala tryggheten både strukturellt och funktionellt i ett långtidsperspektiv
- Öka kunskapen om den sociala tryggheten och föra en samhällelig diskussion om värderingar när det gäller social trygghet
- Reformen av den sociala tryggheten bereds genom ett öppet och förnyat parlamentariskt kommittéarbete

Principerna för kommittéarbetet

- Lösningssinriktat tänkande
- Forskningsbaserat arbete, en konstruktiv dialog som grundar sig på fakta
- Tillräcklig parlamentarisk enighet om
 - lägesbilden, problemen inom den sociala tryggheten som måste lösas på kort eller lång sikt, färdplanen och reformen
- Öppenhet och att man lyfter fram teman som behandlas i reformen i den offentliga debatten
- Oberoende och förhållandet till regeringsprogrammet

Kommitténs samarbete

- Tillräcklig parlamentarisk enighet mellan kommitténs medlemmar
- De permanenta sakkunniga har en viktig roll i att stödja kommittén i dess arbete med att nå samförstånd om de frågor som ska lösas
- Sektionerna och kommittén samarbetar sinsemellan, sektionerna utreder och producerar alternativa lösningar för kommittén
- Samarbete med den akademiska forskningsvärlden i en central roll
- Vi gör medborgarna delaktiga redan i beredningsskedet

Kommitténs konstituerande möte 20.4.

Reformen inleds med att man bygger upp ett kunskapsunderlag och definierar problemen med den sociala tryggheten som ska lösas

Sektionen för forskning och utvärdering lägger fram ett förslag till kunskapsunderlag till följande möte

Presidiet samlar in och sammanställer synpunkter på de problem som ska lösas till följande möte

Kommittén håller möten 4-6 gånger i året, och utöver det 2 stora öppna seminarier per år

Preliminär arbetsplan

- A. Kunskapsunderlag >> de första materialen juni 2020**
- B. Definiering av problemen >> inleddes 2020**
- C. Lösningarna på problemen >> inleds 2021**
- D. Plan för reformen >> inleds 2022**
- E. Genomförandet av planen**

Kommitténs kommunikation

Tuulia Nieminen

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kommunikation

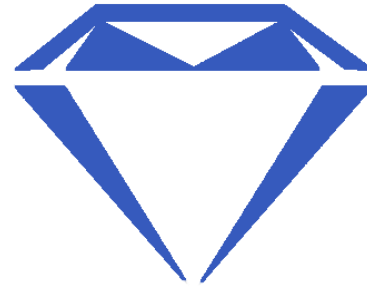
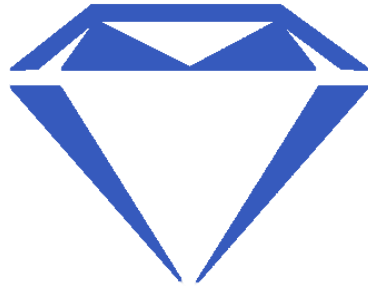
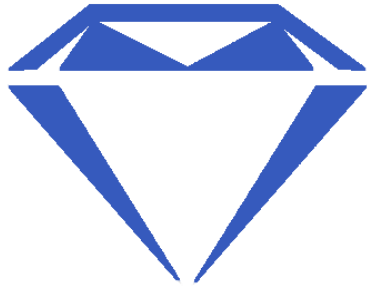
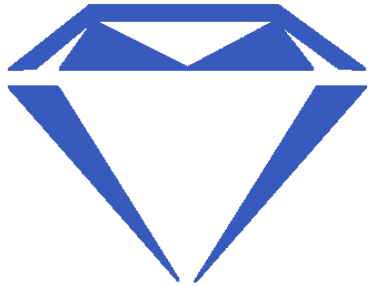
#socialtrygghet #sosiaaliturvauudistus #sosiaaliturva

Öppenhet

Helhetsbild

Interaktion och
diskussion

Förståelig och
lättillgänglig
information

Kommitténs uppdrag: Strukturen för kunskapsunderlaget och den allmänna bilden av den sociala tryggheten

Essi Rentola

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Målen för det öppna kunskapsunderlaget

- Sammanställer och strukturerar den information som kommitténs beslutsfattande stöder sig på och säkerställer dess vetenskapliga kvalitet
- Beskriver de forskningsbeslut och källor som ligger bakom besluten och för informationen till öppen offentlig diskussion och akademisk utvärdering
- Stöder den interna och externa kommunikationen om reformens framskridande och de ärenden som behandlas
- Även sektionernas forskningsrön och källor offentliggörs, eftersom den offentliga debatten är en central del av beredningen av kommittéarbetet

Kunskapsunderlaget består av två delar

- Öppen för alla: stm.fi/sv/reform-av-den-sociala-tryggheten
- Tiimeri-arbetsvyerna är öppna för kommittén och sektionerna
 - Mötesmaterialen i Tiimeri publiceras i kunskapsunderlaget efter mötet

Den preliminära strukturen för kunskapsunderlaget stm.fi/sv/reform-av-den-sociala-tryggheten

Beskrivning av det finländska systemet för social trygghet på basis av lagar och statistik + historia

Lägesbild av den sociala tryggheten (människoorienterad)

- Simuleringsteamet: Visualiserade exempelberäkningar för olika livssituationer och familjetyper
- Grafikerteamet: Visuell beskrivning av förmåner och tjänster i centrala livssituationer
- Beskrivning av tjänsterna, beteendeeffekter, människors erfarenheter

Bedömning av reformalternativen

- Omfattande konsekvensbedömning
- Beräkningsmodeller SISU, SOME, FINAGE, EUROOMOD

Forskningslitteratur

Kommitténs egna promemorior, publikationsserier m.m.

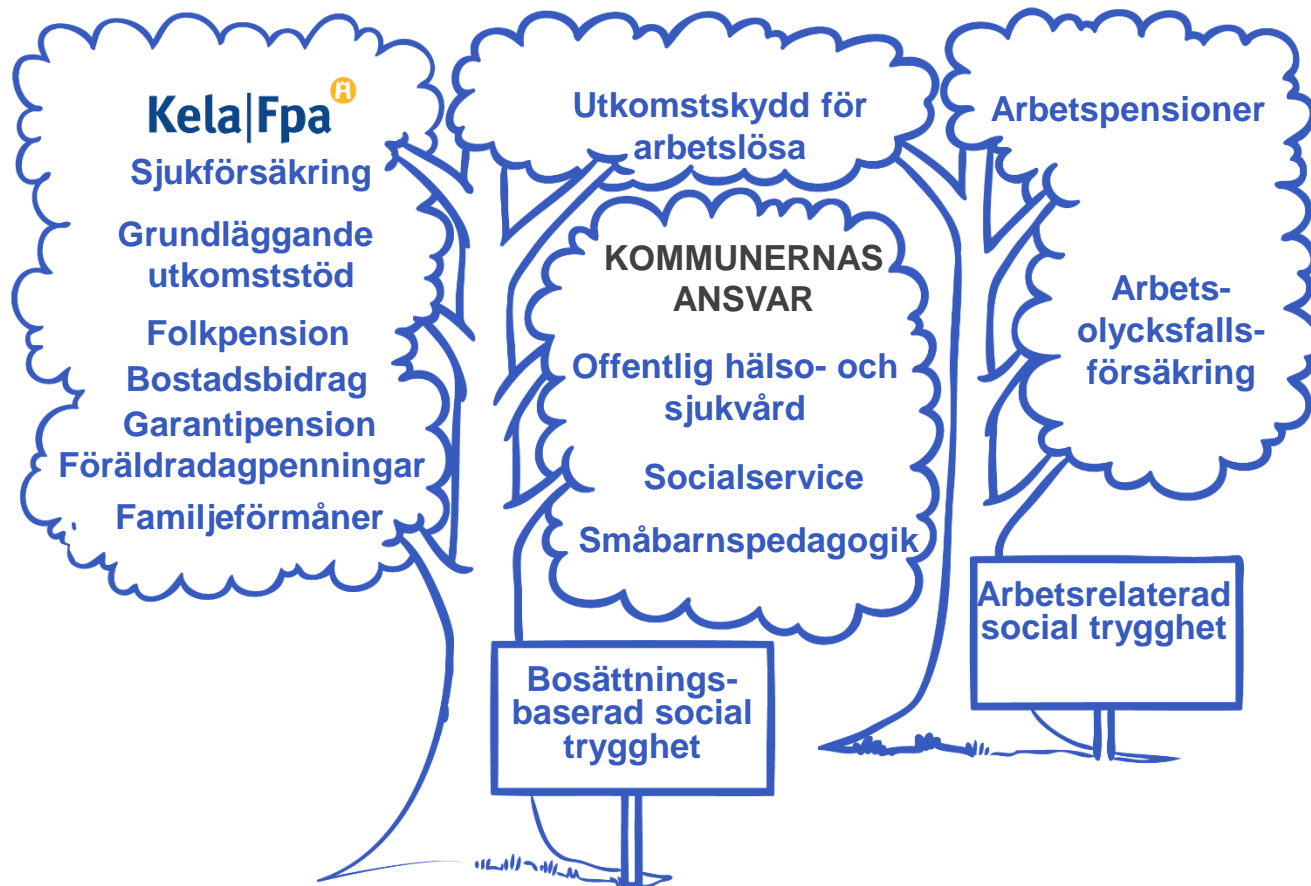
TIIMERI-ARBETSVYN

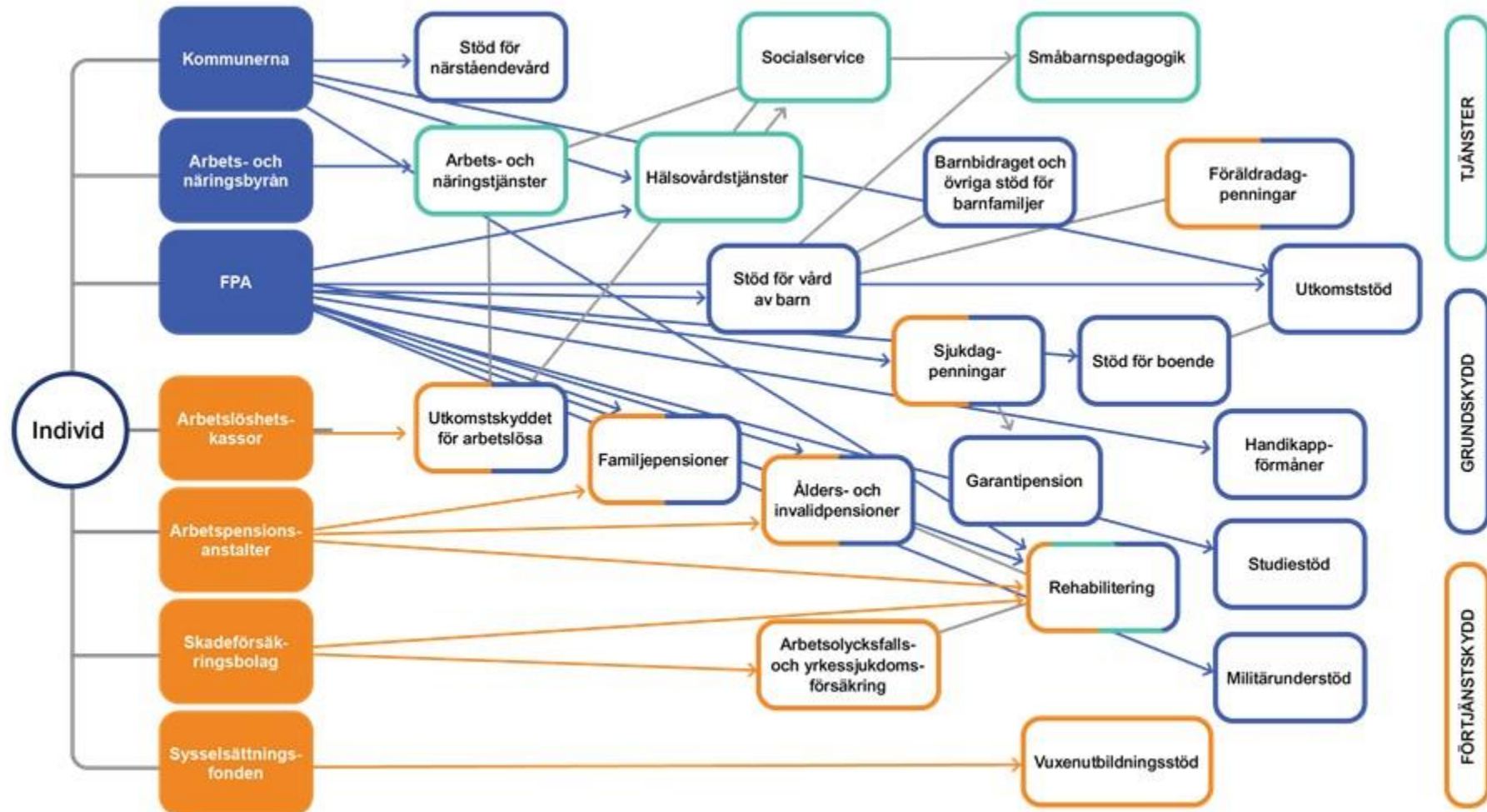
Finlands system för social trygghet

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Social trygghet i Finland

Finansieringen av systemet för social trygghet

Social- och hälsovårdstjänster

Har i huvudsak finansierats med kommunernas skatter, statsandelar samt klientavgifter

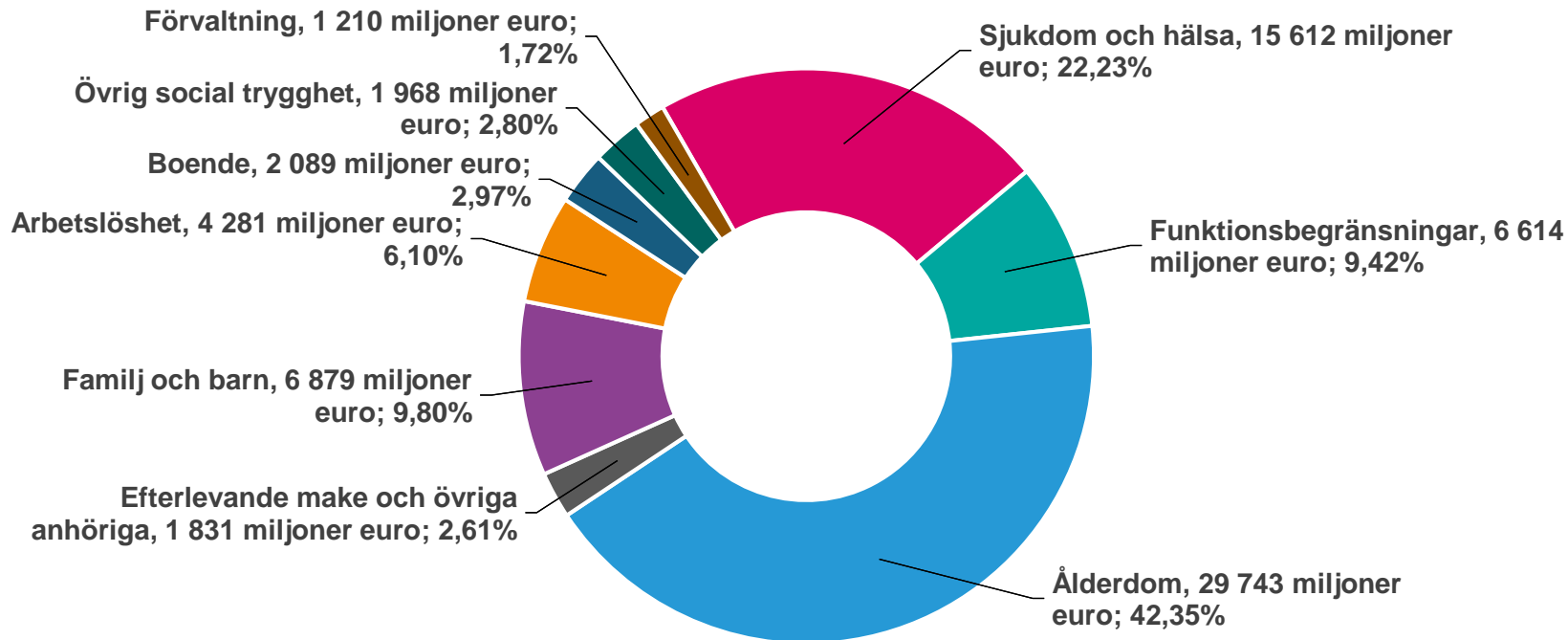
Inkomstrelaterade förmåner

Har i huvudsak finansierats med försäkringspremier som betalas av arbetstagare och arbetsgivare

Grundskyddsförmåner

Har i huvudsak finansierats med skatter

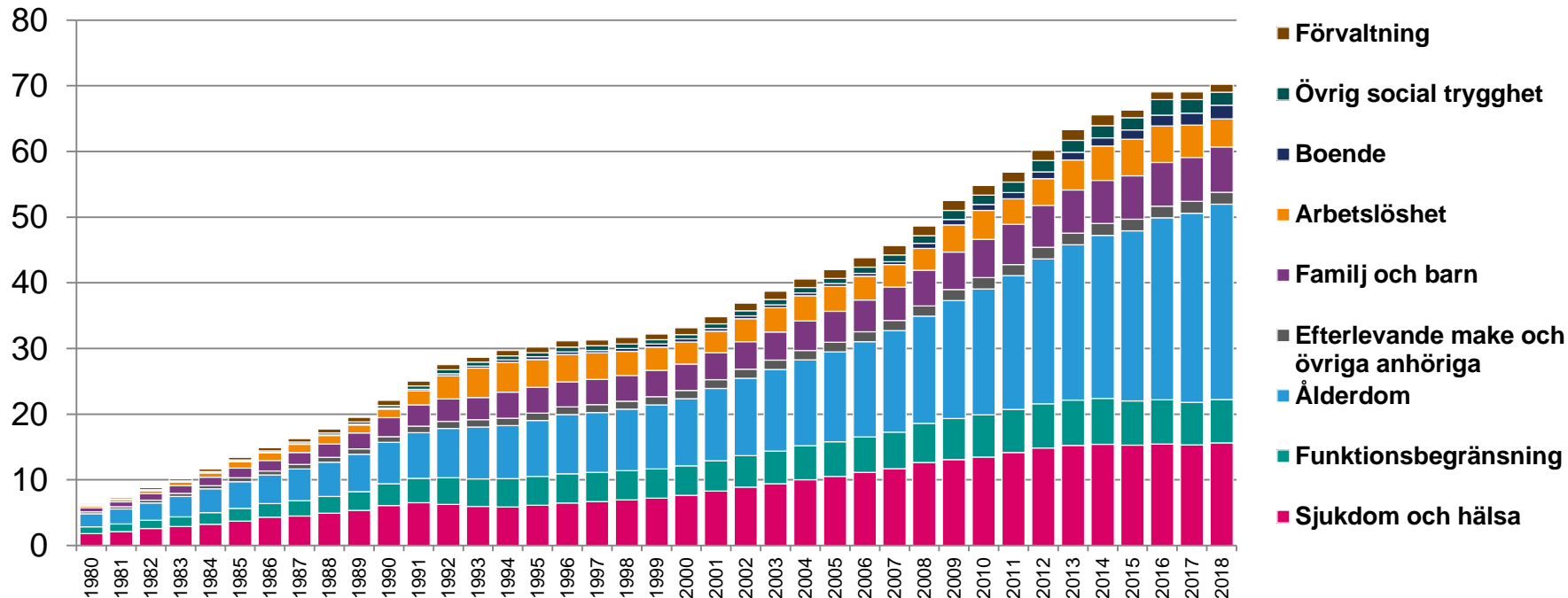
Utgifterna för den sociala tryggheten 2018, 70,2 miljarder euro

*Statistiken gäller utkomstskydd, tjänster och förvaltning **privata försäkringar, klientavgifter inom social- och hälsovården och sjukförsäkringens självrisk räknas inte med i socialutgifterna i ESSPROS-statistiken

Källa: [ESSPROS-statistik](#), [Institutet för hälsa och välfärd](#), [Finlands officiella statistik \(FOS\)](#)

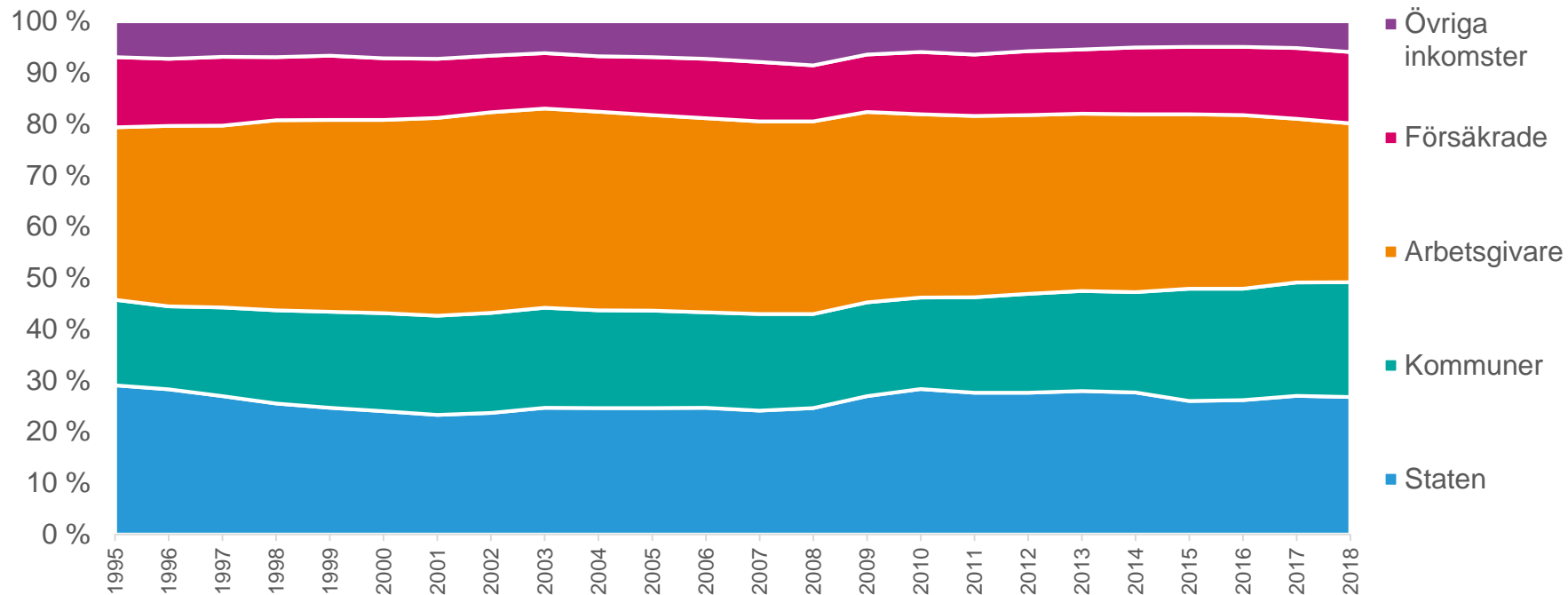
Utgifterna för den sociala tryggheten enligt huvudgrupp åren 1980–2018, miljarder euro

*Statistiken gäller utkomstskydd, tjänster och förvaltning **privata försäkringar, klientavgifter inom social- och hälsovården och sjukförsäkringens självrisk räknas inte med i socialutgifterna i ESSPROS-statistiken

Källa: [ESSPROS-statistik](#), [Institutet för hälsa och välfärd](#), [Finlands officiella statistik \(FOS\)](#)

Fördelningen av finansieringen av den sociala tryggheten 1995–2018, andel %

*Statistiken gäller utkomstskydd, tjänster och förvaltning **privata försäkringar, klientavgifter inom social- och hälsovården och sjukförsäkringens självrisk räknas inte med i socialutgifterna i ESSPROS-statistiken

Källa: [ESSPROS-statistik](#), [Institutet för hälsa och välfärd](#), [Finlands officiella statistik \(FOS\)](#)

DISKUSSION I

Om arbetets mål, principer och det öppna kunskapsunderlaget

PAUS 10 minuter

Problem med den sociala tryggheten: Sammandrag av förhandsuppgifter

Liisa Siika-aho

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Allmänt

- Sammandraget innehåller alla synpunkter som kommit in
- Synpunkterna finns samlade under överrubrikerna
- Synpunkterna har registrerats anonymt och skickats till alla
- Sinsemellan motstridiga önskemål om framtiden syns till vis del i sammandraget
- Liknande frågor både i de kortsiktiga och långsiktiga målen
- En samsyn saknas, det här är bara början

Centrala helheter

- Komplexitet
- Kombinerings av arbete och social trygghet
- Utkomststöd, grundtrygghet och boende
- Tjänster och förmåner

Komplexitet

- Byråkrati
- För många förmåner
- Övergångarna från en förmån till en annan är svåra
- Grunderna för bestämmande, begreppen, betalningstidpunkterna skiljer sig från varandra
- Skillnader mellan kommunerna
- Uppmuntrar inte och gör en inte delaktig
- Förbättrad information och (personlig) hjälp
- Utnyttjande av digitaliseringen, automatisering
- Dataskydd?

Kombinering av arbete och social trygghet

- Svårt att kombinera lön och förmån, många förmåner
- Företagare, närståendevårdare, självsysselsatta, konstnärer
- Omvälvningarna i arbetslivet
- De äldre, pensionslössens inverkan
- Sporrande verkan och varaktighet av utkomstskydd för arbetslösa, tillgången till arbetskraftsservice.
- Klientavgifter, självrisker, beskattning
- Sysselsättning av partiellt arbetsföra, alternering mellan arbetslöshet och sjukdom
- Ställningen för personer med funktionsnedsättning, att få förmån under en lång tid

Utkomststöd, grundtrygghet och boende

- Familjebegrepp, hushåll, kollektivboende
- Skilsmässofamiljer, växelvist boende
- Ställningen för de studerande
- Nivån på grundskyddet
- Utkomststödsberoende, alltför automatiskt utkomststöd
- Tillgången till socialservice
- Sporrande verkan

Tjänster och förmåner

- Brist på tjänster, fördelning av resurser
- Tjänster och förmåner kombineras på ett oändamålsenligt sätt
- Att tjänsterna är effektiva och ges i rätt tid
- I stället för aktivering betonas sanktioner alltför mycket
- Avsaknad av helhetsansvar, behov av en case manager, multiprofessionalitet
- Återgången till arbetslivet ska vara utgångspunkten för tjänster och förmåner

Övrigt

- Situationer som uppkommit på grund av corona
- Oro för finansieringens tillräcklighet, hållbarhetsunderskottet
- Beskattning eller försäkring
- Förhållandet mellan grundtrygghet och förtjänstskydd
- Höjning av sysselsättningsgraden
- Internationell jämförelse

DISKUSSION II

Definiering av de centrala problemen i samband med social trygghet

Fortsättning på definieringen av problemen

Förslag: En helhet till följande möte, komplexitet?

Sektionerna bereder och konkretiserar helheten och presenterar ärendet vid följande möte

Kommittén arbetar däremellan med uppgifter på distans

Höstens möten och seminarier: Presidiets förslag

Pasi Moision

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Höstens möten och seminarier

- Öppet seminarium den 14 eller 21 september tillsammans med STN -programmen
- Kommitténs möten veckorna 40, 44 och 48, t.ex. på måndagsförmiddagar
- Höstens möten enligt tema, en problemhelhet åt gången

Ersättarnas deltagande (Bilaga 4)

- Förslag: Utgångspunkten är att endast de ordinarie medlemmarna deltar i mötena, ersättaren deltar när den ordinarie medlemmen är förhindrad

Tiimeri-arbetsvyerna

- I Tiimeri finns en virtuell arbetsyta för kommittén för den sociala tryggheten med egna arbetsytor för kommittén, sektionerna, presidiet och sekretariatet och kommunikationen
- Mötesmaterialen delas i fortsättningen ut via Tiimeri och kommitténs och sektionernas arbete sker i dessa arbetsytor
- Kommitténs och sektionernas Tiimeri-arbetsytor ska vara öppna för alla personer som utsedda till kommitténs och sektionernas arbete. Presidiets och sekretariatets Tiimeri-arbetsyta är avsedd för beredning som utförs som tjänsteuppdrag och får därför användas endast av presidiet och sekretariatet
- Användarrättigheter och anvisningar för registrering delas ut efter mötet

Mötets beslut och respons på hur mötet lyckades

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET